

Sygn. akt: I C 60/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Wiesław Kasprzyk
Protokolant:	sekr. sąd. Dorota Wodniak

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2013 r. w Olsztynie

sprawy z powództwa **Powiatu G.**

przeciwko Powiatowi W.

o zapłatę

I. **powództwo oddala,**

II. **zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,**

III. **nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Olsztynie) kwotę 86,92 zł.**

UZASADNIENIE

POWÓD – Powiat G. wniósł zasądzenie kwoty 292 470 zł. W uzasadnieniu pozwu podano, iż w po podziale w styczniu 2002 r. Powiatu G. na dwa powiaty – G. i W., obie jednostki samorządu terytorialnego prowadziły negocjacje związane z wzajemnymi rozliczeniami tytułem przejęcia części dotychczasowych zadań i majątku Powiatu G. przez Powiat W.. W efekcie długotrwałych negocjacji w dniu 29 stycznia 2003 r. strony zawarły pisemne porozumienie. Zgodnie z § 3 tegoż porozumienia Powiat W. przejął na siebie zobowiązania SP ZOZ w W., Powiat G. zaś z tego tytułu regulował na jego rzecz w trzech ratach sumę 833 953 zł. Po zawarciu porozumienia żaden z wierzycieli SPZOZ w W. nie domagał się spłaty wierzytelności od Powiatu G..

W dniu 31 marca 2011 r. Powiat W., SPZOZ w W. w likwidacji oraz (...) sp. z o.o w K. zawarły pozasądową ugodę na podstawie której Powiat W. przejął dług szpitala wynikający z nakazu zapłaty z dnia 30.10.2000 r. wydany przez Sąd Okręgowy w Białymstoku na kwotę 1 246 420 zł. Nowy wierzyciel umorzył Powiatowi W. kwotę 268 453 zł 02 gr, do spłaty powiatowi została suma 977 967 zł. W § 4 ust.2 tej ugody postanowiono, iż „zawarcie niniejszej ugody nie stanowi zrzeczenia się przez wierzyciela jakichkolwiek ewentualnych roszczeń wobec innych podmiotów i osób trzecich mogących mieć związek z przejmowanym zadłużeniem w tym wobec Skarbu Państwa i Powiatu G.”

W kwietniu 2012 r. spółka (...) wykorzystując tą ugodę wystąpiła do sądu o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu - nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 3.

10.2000 r.) przeciwko Powiatowi G.. W wyniku egzekucji wierzyciel – (...) sp. z o.o w K. wyegzekwowała od Powiatu G. sumę 292 469 zł 17 gr.

W ocenie powoda działanie spółki (...) które doprowadziło do wyegzekwowania powyższej kwoty był wynikiem niewykonania przez pozwanego Powiat W. porozumienia z dnia 29 stycznia 2003 r. Naruszało to wzajemne ustalenia stron zawarte w tym porozumieniu. W konsekwencji pozwany odpowiedzialny jest za szkodę powstałą w majątku powoda na zasadzie art. 471 kc. Powód tytułu odpowiedzialności pozwanego dopatruje się też w treści art. 405 kc

POZWANY – Powiat W. wnosząc o oddalenie powództwa zaprzeczył aby na podstawie porozumienia z dnia 29 stycznia 2003 r. pozwany przejął na siebie zobowiązania SPZOZ i z tego tytułu Powiat G. uregulował na jego rzecz kwotę 833 953 zł. Zdaniem pozwanego porozumienie to oparte zostało o art. 47 ust.1 pkt.2 ustawy o samorządzie powiatowym i jest to dwustronna czynność prawna, a konstrukcja prawna zbliżona jest do umowy darowizny lub zamiany. W porozumieniu tym nie można dopatrzeć się elementów umowy o przejęcie długu gdyż powiat G. nie był dłużnikiem a tym samym nie mógł dysponować cudzym długiem.

W ocenie pozwanego nie zachodzi jego odpowiedzialność z art. 471 bowiem obie strony porozumienia z dnia 29 stycznia 2003 r. wykonały to porozumienie w całości. Ponadto powód swoją szkodę wywodzi z prawomocnego postanowienia Sądu Apelacyjnego w Białymstoku (sygn akt. IACz 755/12) i niesłusznie przypisuje tą szkodę Powiatowi W. . Nie istnieje też związek przyczynowy między szkodą a nienależytym wykonaniem zobowiązania.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 30 października 2000 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym polecając pozwanemu – Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w W. zapłatę na rzecz Banku (...) SA w B. kwoty 381 326 zł 57 gr wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 21 % w stosunku rocznym i kwotą 11 169 zł tytułem kosztów procesu.

Następnie postanowieniem tego sądu z dnia 17 lipca 2007 r. nadano klauzulę wykonalności temu orzeczeniu na rzecz następcy prawnego pierwotnego wierzyciela (...) Banku SA we W. .

Z kolei postanowieniem tego sądu z dnia 18 lipca 2008 r. nadano klauzulę temu nakazowi na rzecz kolejnego następcy prawnego – (...) sp. z o.o w K..

Postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 10 sierpnia 2012 r. nadano klauzulę wykonalności temu nakazowi przeciwko Powiatowi G. na którego przeszedł obowiązek dotychczasowego dłużnika – Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w W. .

bezsporne

Od 1 stycznia 2002 r. obowiązywał podział dotychczasowego Powiatu G. na dwa powiaty : g. i w..

bezsporne

W związku z tym podziałem dokonano podziału **aktywów** (majątku) dotychczasowego Powiatu G. między nowoutworzone powiaty. Podział ten był wynikiem długotrwałych negocjacji. W rezultacie w dniu 29 stycznia 2003 r. w pisemnym uzgodnieniu strony określiły, sporządziły wykaz jednostek wraz z nieruchomościami i rzeczami ruchomymi które przejmie Powiat W. .

dow. uzgodnienie z dnia 29 stycznia 2003 r. - § 1 uzgodnienia k. 10-13.

Strony dokonały też podziału środków pieniężnych .

dow. treść § 2 uzgodnienia k.13

Strony ustaliły, że z tytułu przejęcia przez Powiat W.SP ZOZ w W. Powiat G. przekaże Powiatowi W. sumę 833 953 zł.

dow. treść § 3 uzgodnienia k.13

Kwota ta została wypłacona Powiatowi W.

bezsporne

W § 4 tego uzgodnienia strony zawarły zapis zgodnie z którym za zgodą obu stron możliwe jest dokonanie kompensaty zobowiązań wynikających z §§ 2,3 i 4 porozumienia. Nie wyszczególniono, nie sprecyzowano natomiast jakie zobowiązania miałyby podlegać kompensacie. Nie wykazano czy taka kompensata miała miejsce. Załącznikiem do tegoż porozumienia zgodnie z jego § 7 jest specyfikacja zadłużenia SP ZOZ w W. i specyfikacja majątku będącego we władaniu na dzień 31 grudnia 2002 r.

bezsporne

W dniu 31 marca 2011 r. została zawarta umowa – ugoda między wierzycielem – (...) sp. z o.o w K. i dłużnikiem – SP ZOZ w W. oraz Powiatem W.. Na jej podstawie Powiat W.przejął dług dotychczasowego dłużnika – SP ZOZ w W. który został z niego zwolniony. W dalszej części umowy wierzyciel - (...) sp. z o.o w K. zwolnił Powiat W. z tego długu do kwoty 268 453 zł 02 gr.

dow. ugoda k.18

W oparciu o tytuł wykonawczy – wspomniany wyżej nakaz zapłaty zaopatrzonej klauzulą wykonalności nadaną przeciwko Powiatowi G. na podstawie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 10 sierpnia 2012 r. , wierzyciel (...) sp. z o.o w K. wszczął egzekucję wobec Powiatu G.. W jej efekcie wyegzekwowano kwotę będącą przedmiotem niniejszego procesu.

bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo powoda jako nieuzasadnione podlega oddaleniu.

Powód swoje żądanie opiera na treści § 3 porozumienia z dnia 29 stycznia 2003 r. W mniemaniu powoda skutkiem tego porozumienia było przejęcie przez Powiat W. wszelkich zobowiązań SP ZOZ w W.. Rekompensatą za to miała być wypłacona przez powoda suma 833 953 zł.

W konsekwencji sąd stwierdza , iż punktem kluczowym dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu jest ocena prawna dokumentu z dnia 29 stycznia 003 r. zwanego przez strony porozumieniem.

Analiza treści przedmiotowego porozumienia nie może pozostawiać wątpliwości , iż sprowadza się ona jedynie do podziału **aktywów (majątku)** dotychczasowego Powiatu G. . Wskazuje więc konkretne instytucje (szkoły, muzeum, Specjalny Ośrodek Wychowawczy, Dom Pomocy Społecznej, SP ZOZ) nieruchomości (ze wskazaniem numerów działek , powierzchni , numerów ksiąg wieczystych) oraz środki finansowe (ze wskazaniem kwot , terminów płatności) które w ramach tego podziału przypadły Powiatowi W.. W żadnym wypadku z tych ustaleń nie można wyciągnąć wniosku **o przejęciu przez pozwanego jakichkolwiek zobowiązań**, a to z tego powodu że porozumienie to nie zawiera takich regulacji. Jedynie w §5 przewidziano możliwość dokonywania wzajemnych kompensat zobowiązań wynikających z §§ 2,3 i 4 porozumienia ale bez jakiegokolwiek sprecyzowania o jakie zobowiązania w jakiej kwocie i czego dotyczące chodzi. Treść porozumienia jest dla sądu tak oczywista, że nie może być mowy o tym, że strony w istocie zawierając je miały zamiar dokonać podziału także zobowiązań. Z tego względu sąd orzekając w tym postępowaniu oparł się wyłącznie na zebranych w sprawie dokumentach , pomijając dowody osobowe. Nie można zatem podzielić stanowiska powoda , iż porozumienie o którym mowa ma charakter zbliżony

do przejęcia długu. Oba podmioty nie były wówczas ani wierzycielem ani dłużnikiem. Dłużnikiem był jedynie SP ZOZ w W. który nie był stroną porozumienia.

Niewątpliwie strony prowadziły negocjacje których przedmiotem były także zobowiązania , w tym zobowiązania SP ZOZ. Świadczy o tym chociażby pismo powoda (k. 15), propozycja porozumienia w zakresie podziału zobowiązań (k. 16-17). Są to dokumenty w których wyraźnie mowa jest o zobowiązaniach – w szczególności na k. 16 i 17 oraz znajduje się tam konkretna propozycja ich podziału między stronami. **Należy jednak podkreślić , że nie znalazły się one w treści porozumienia z dnia 29 stycznia 2003 r.** Oznacza to że strony w tym porozumieniu nie osiągnęły konsensusu w przedmiocie zobowiązań. Z tego powodu brak jest ustaleń w tekście porozumienia co do zobowiązań. A że podział zobowiązań między stronami był kwestią sporną w tej sprawie nie budzi wątpliwości.

Sąd podziela natomiast stanowisko pozwanego , że prawną podstawą porozumienia z dnia 29 stycznia 2003 r. jest art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Zgodnie z jego treścią nabycie mienia przez powiat następuje: przez przekazanie w związku z utworzeniem lub zmianą granic powiatu w trybie art. 3; przekazanie mienia następuje w drodze porozumienia zainteresowanych powiatów , a w razie braku porozumienia – decyzją Prezesa Rady Ministrów, podjętą na wniosek właściwego ministra do spraw administracji publicznej.

Nawiasem mówiąc powód w piśmie z dnia 10 grudnia 2002 r. (k. 15) wzywa pozwanego do zawarcia porozumienia właśnie na tej podstawie.

Przedmiotem porozumienia o którym mowa w ustawie jest mienie , a więc aktywa a nie zobowiązania. Stąd też także w porozumieniu zawartym przez strony 29 stycznia 2003 r. nie ma mowy o zobowiązaniach a jedynie o przejęciu majątku.

Faktem jest natomiast , że to Powiat W. dokonał spłaty zadłużenia SP ZOZ , a powód w tym nie uczestniczył. Oznacza to że w rezultacie w tej materii porozumienie zostało osiągnięte **ale nie miało to miejsca w porozumieniu dnia 29 stycznia 2003 r.**

Kolejną kwestią wymagająca wyjaśnienia jest charakter prawny ugody zawartej w dniu 31 marca 2011 r. (k. 18-19). W ocenie sądu jest to umowa o przejęcie długu określona w art. 519 kc. Jednakże pamiętać należy , iż oprócz regulacji kodeksu cywilnego z uwagi na charakter , specyfikę długu (dług związany jest z podmiotem który podlega podziałowi między nowoutworzone powiaty) w grę wchodzi też szczególna regulacja zawarta w obowiązującej, w dniu faktycznej likwidacji SP ZOZ (31 października 2011 r.), ustawie z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej . Artykuł 61 tej ustawy stanowi że Zobowiązania i należności samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej po jego likwidacji stają się zobowiązaniami i należnościami Skarbu Państwa albo uczelni medycznej, albo właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Przepis zdania pierwszego stosuje się odpowiednio do mienia. Z kolei pozostający w związku z tym przepisem art. 68 stanowi że przypadku jednostek samorządu terytorialnego, które faktycznie wykonywały uprawnienia i obowiązki podmiotu tworzącego samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, odpowiedzialność za jego zobowiązania ponoszą te jednostki w częściach ułamkowych odpowiadających wysokości zobowiązań powstałych w okresach, w których wykonywały one uprawnienia i obowiązki podmiotu tworzącego.

Poza sporem jest że w okresie kiedy powstało zobowiązanie z nakazu zapłaty organem założycielskim SPZOZ w W. był Powiat G.. On zatem ponosi odpowiedzialność za zobowiązania tej jednostki służby zdrowia.

Wracając do zawartej umowy o przejęcie długu z dnia 31 marca 2011 r. stwierdzić należy , że **w kontekście regulacji zawartej w art. 68 ustawy o działalności leczniczej nie wywiera ona żadnego skutku wobec powoda** . Oznacza to że umowa ta nie jest źródłem odpowiedzialności powoda za zobowiązania SP ZOZ . Odpowiedzialność tą rodzi wyżej wspomniana ustawa o działalności leczniczej.

Powód swoje roszczenie oparł na treści art. 471 kc. Wobec powyższego sąd stwierdza , że nie spełnione zostały podstawowe przesłanki warunkujące odpowiedzialność na tej podstawie. Przede wszystkim jak wyżej wykazano między stronami nie ma umowy (nie jest nią porozumienie z dnia 29 stycznia 2003 r.) która tworzyłaby węzeł

obligacyjny między stronami , na podstawie którego pozwany zobowiązany był do spłaty zadłużenia SP ZOZ. Brak tej już przesłanki eliminuje odpowiedzialność z art. 471 kc.

Nie może być też podstawą żądania powoda przepis art. 405 kc. Pozwany nie uzyskał bowiem korzyści majątkowej **kosztem powoda**. Odpowiedzialność powoda , a tym samym wyegzekwowana od niego suma przez wierzyciela – (...) sp. z .o w K. oparta jest na samoistnej podstawie prawnej (ustawa o działalności leczniczej) . Na tą odpowiedzialność pozwany nie miał żadnego wpływu. Zapis zawarty w § 4 ust. 2 ugody z dnia 31 marca 2011 r. dla odpowiedzialności powoda nie ma żadnego znaczenia.

Z powyższych względów powództwo podlega oddaleniu w całości. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc.

Sędzia

Wiesław Kasprzyk